

Aage Õunap
Eesti Lasterikaste Perede Liit

Teie 04.06.2023

Meie .10.2023 nr 1-6/23-95/2

Seisukoht kollektiivse pöördumise
„Lapsed ei tohi olla riigi kokkuhoiukoht“ kohta

Austatud kollektiivse pöördumise esitajate esindajad

Täname Teid pöördumise „Lapsed ei tohi olla riigi kokkuhoiukoht“ (kollektiivne pöördumine) eest. Riigikogu juhatus võttis kollektiivse pöördumise menetlusse 2023. aasta 6. juunil ja suunas selle pöördumise menetlemiseks sotsiaalkomisjonile. Pöördumises soovitakse, et Riigikogu peataks plaani kärpida suurperede kui ühe haavatavama sihtgrupi toetust, säilitaks perekülvitiste süsteemi koos peretoetuste indekseerimise ning sujuva vähendamise ja säilitaks tulumaksuvabastuse alates teisest lapsest ning taastaks tulumaksuvabastuse ka esimese lapse eest. Lisaks sooviti ka lastetoetuste, sh. pere esimese ja teise lapse ning üksikvanema toetuse indekseerimist.

Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas kollektiivset pöördumist oma 4.09.2023 toimunud istungil, kus osalesid Eesti Lasterikaste Perede Liidu president Aage Õunap ja juhatuse liige Katrin Kiisk, Sotsiaalministeeriumi laste ja perede osakonna perepoliitika juht Kadri Raid ning analüüsi ja statistika osakonna nõunik Alis Tammur ning Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna finantstalituse juhataja Tanel Ross.

Istungil tõdeti, et kollektiivses pöördumises toodud küsimused on jõudnud poliitilise otsuseni, sest kollektiivne pöördumine esitati Riigikogule ajal kui toimus perekülvitiste seaduse ning perekülvitise seaduse, perekonnaseaduse ja töölepingu seaduse muutmise seaduse (17 SE) menetlemine. Eelnõu oli jõudnud teise lugemise ettevalmistamise staadiumisse ning komisjon oli asunud esitatud muudatusettepanekuid arutama. Oluline on märkida, et eelnõu menetluse käigus toimus 9.05.2023 sotsiaalkomisjoni avalik istung, kus said sõna erinevad huvigrupid, sealhulgas ka Eesti Lasterikaste Perede Liidu president Aage Õunap ja juhatuse liige Katrin Kiisk. Eelnõu seoti Riigikogus usaldusküsimusega ja võeti Riigikogus vastu 14.06.2023.

Kuna kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekute osas on sisulised otsused juba langetatud, otsustas komisjoni enamus 10. oktoobri istungil kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekutega mitte nõustuda (poolt - 6 ja vastu - 3). Komisjon leidis, et piiratud ressursside olukorras tuleb teha valikuid ja praegu on valikutes lähtutud sellest, et suureneb elatisabi last üksi kasvatavale vanemale ning raha suunatakse teenustesse, hooldus- ja haigushüvitistesse ning harvikaigustega laste ravi rahastamise ja turvalise elukeskkonna loomisse. Samuti tuleb märkida, et tõusis ka lasterikaste perede toetus.

Hoolimata sellest, et Riigikogu sotsiaalkomisjon kollektiivset pöördumist ei toetanud, on komisjonis üksmeel selles, et lasterikkad pered on riigi ja kohalike omavalitsuste erilise hoole all. Komisjonis on konsensus selles, et suure pere puhul on vanematel keerulisem tasakaalustada töö- ja pereelu. Komisjonis on üksmeel ka selles, et lapsi ja peresid tuleb toetada, kuid meetodites üksmeelt ei olnud. On küsimus, kas lisanduv toetus on see, mis annab peredele kindlustunde või vajatakse juurde ka teenuseid. Komisjon usub, et tuleb leida parimad võimalused, kuidas ühildada töö- ja pereelu, kuidas tagada lapsevanematele suurem kindlustunne keerulisteks olukordadeks vajaduspõhiste toetuste abil ning kuidas väärtustada ja toetada vanemlust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Õnne Pillak
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee